

Lovforslag nr. L 230. Fremsat den 19. april 1995 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning

(Ændring af prisbestemmelserne m.v.)

§ 1

I lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, som senest ændret ved lov nr. 35 af 18. januar 1995, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Ved levering af elektricitet kan i prisen indregnes nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg, driftsmæssige afskrivninger, forrentning af fremmedkapital samt de i § 9 b nævnte aktiviteter.«

2. I § 9 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Derudover kan der i elprisen med Elprisudvalgets godkendelse indregnes overskud ved produktion, transmission, distribution eller salg af elektricitet. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

3. Efter § 9 a indsættes:

§ 9 b. Elforsyningsvirksomheder kan tilbyde deres kunder energirådgivning samt finansiering af elbesparende foranstaltninger. Aktiviteterne må ikke påføre andre virksomheder urimelig konkurrence.

Stk. 2. Aktiviteter efter stk. 1, der udøves i konkurrence med andre virksomheder, skal udøves på grundlag af selvstændige regnskaber og budgetter.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om aktiviteterne efter stk. 1, herunder om regnskabsmæssige krav.

§ 9 c. Elforsyningsvirksomheder kan alene eller sammen med andre udøve anden virksomhed, som har tilknytning til elforsyningen. Virksomheden skal udøves på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 2. Elforsyningsvirksomheder må til finansielle engagementer i de i stk. 1 nævnte selskaber ikke anvende midler, der skal medgå til dækning af de i § 9, stk. 1, nævnte omkostninger.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om elforsyningsvirksomhedernes deltagelse i de i stk. 1 nævnte selskaber, herunder om hvilke aktiviteter der kan udøves, om regnskabs- og forretningsmæssige forhold samt om afholdelsen af de med tilsynet forbundne udgifter. Der kan endvidere fastsættes regler om, at kun aktiviteter af en vis størrelse skal være omfattet af reglerne.

4. I § 10, stk. 1, ændres »herunder afgifter ved tilslutning og udvidelse« til: »herunder indregning af overskud efter § 9, stk. 2, betingelser for de i § 9 b omhandlede aktiviteter samt finansielle engagementer som nævnt i § 9 c, stk. 2.«

5. § 10, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Finder udvalget, at priser, betingelser eller aktiviteter er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 9-9 c, giver udvalget, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af priser, betingelser eller aktiviteter. Fører en godkendelse til indregning af overskud efter § 9, stk. 2, til urimelig kapitaldannelse, kan ud-

valget bestemme, at overskud helt eller delvist anvendes til nedsættelse af elprisen.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1995.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 1, nr. 4, om aktiviteter, der skal udøves på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber, finder kun anvendelse på aktiviteter, der iværksættes efter lovens ikrafttræden. Elprisudvalget kan dog bestemme, at allerede eksisterende aktiviteter af sær-

lig omfattende karakter skal være omfattet af reglerne.

§ 3

I lov nr. 445 af 30. juni 1993 affattes § 2, *stk. 1*, således:

»Miljø- og energiministeren kan sætte § 1, nr. 1, 6 og 7, i kraft ved bekendtgørelse.«

Stk. 2. I lov nr. 445 af 30. juni 1993 ophæves § 1, nr. 1-5 og § 2, *stk. 2*.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I 1993 vedtog Folketinget lov nr. 445 af 30. juni 1993 om ændring af lov om elforsyning (Elskabers udvidede aktiviteter).

Hovedelementet i lov nr. 445 var under nærmere angivne vilkår at give danske elskaber mulighed for at engagere sig i kommercielle aktiviteter. Eventuelle realiserede tab på disse engagementer ville efterfølgende kunne indregnes i elprisen. Det kommercielle engagement skulle finde sted med baggrund i elskabernes eksisterende kapitalgrundlag, og for så vidt angår aktiviteter i udlandet inden for en samlet risiko- og garantiforpligtelse på op til 1 mia. kr.

Loven er imidlertid aldrig trådt i kraft, idet Europa-Kommissionen anser loven for uforenelig med EF-traktatens bestemmelser om statsstøtte.

På baggrund af forhandlinger med Kommissionen er der opnået enighed om, hvordan intentionerne i lov nr. 445 kan gennemføres i overensstemmelse med traktatens bestemmelser.

Derfor fremsættes nu dette lovforslag til afløsning af lov nr. 445.

Lovforslagets hovedindhold er dels at give elskaberne mulighed for at optjene overskud, og dels at fastlægge rammerne for elforsyningsvirksomhedernes engagement i andre aktiviteter end de traditionelle elforsyningsopgaver (de såkaldte sideordnede aktiviteter).

Lovforslaget har primært form af tilføjelser og ændringer til prisbestemmelserne.

Ifølge elforsyningslovens § 9, stk. 1, kan der i elprisen kun indregnes nærmere angivne nødvendige omkostninger til drift, afskrivninger, finansieringsomkostninger, henlæggelser og forrentning af indskudskapital. Konkurrenceankenævnet har i en afgørelse i 1993 fastslået, at opregningen af indregningsberettigede omkostningsarter i § 9 er udtømmende. Dette betyder bl.a., at der ikke kan indregnes fortjeneste i elprisen, udover den i loven nævnte forrentning af indskudskapital.

Elskaberne har i dag mulighed for at anvende deres frie kapital til investeringer i sideordnede akti-

viteter, men elforsyningsloven giver ikke mulighed for at indregne et eventuelt tab fra sådanne aktiviteter i elprisen, ligesom der ikke er mulighed for at genoprette en tabt egenkapital. Ved fri egenkapital forstås enten indskudskapital, ikke udbetalt udbytte af indskudskapital eller overskud, som virksomheden måtte have etableret før elforsyningslovens ikrafttræden den 1. januar 1977.

Det er ikke alle danske elforsyningsvirksomheder, som har en egenkapital fra tiden før elforsyningslovens ikrafttræden i 1977. Elforsyningsvirksomheder, som er aktieselskaber eller interessentskaber, har adgang til at indregne en forretning af indskudskapitalen i elprisen, men der er kun få af disse virksomheder, og forrentningens størrelse skal godkendes af Elprisudvalget.

Hovedindholdet i dette lovforslag er derfor at give elskaberne mulighed for at kunne optjene overskud og opbygge en kapitalreserve ud over den eksisterende egenkapital, der kan investeres som almindelig risikovillig kapital i de sideordnede aktiviteter. Denne kapitalreserve skal opbygges ved, at der i elprisen kan indregnes en rimelig fortjeneste, idet det forudsættes, at fortjenesten tilvejebringes gennem en reduktion af elskabets omkostninger gennem rationaliseringsforanstaltninger og samarbejde med andre elskaber eller gennem andre lignende foranstaltninger.

Praksis i dag er, at hvis et elskab gennemfører rationaliseringer eller på anden måde nedbringer sine omkostninger, skal den derved indvundne besparelse føres tilbage til elforbrugerne i form af lavere elpriser i de kommende år. Lovforslaget giver mulighed for, at elskabet helt eller delvist kan beholde en rationaliseringsgevinst som fri egenkapital.

Lovforslaget vil give elskaberne et øget incitament til at gennemføre reationaliseringer eller indgå samarbejdsaftaler med andre elskaber for derigennem at nedbringe driftsomkostningerne. På den måde vil lovforslaget i sidste ende også komme forbrugerne til gode, da elskabet vil have en større tilskyndelse til at gennemføre rationaliseringer, indgå samarbejdsaftaler eller andre lignende foranstaltninger og derved opnå rationaliseringsgevinster,

hvoraf en del vil kunne komme forbrugerne til gode i form af lavere elpriser.

Ændringen indebærer en tilpasning til forholdene i elforsyningerne i Vesteuropa generelt.

Almindeligvis er der i andre vesteuropæiske lande mulighed for en vis kapitalopsamling i elforsynings-selskaberne, især i produktionsleddet. Elforsynings-virksomhederne i disse lande har i betydeligt omfang investeret i anden virksomhed, herunder investeringer i udlandsaktiviteter.

Et led i Europa-Kommissionens overvejelser om etableringen af et indre marked for elektricitet er, at elsektoren skal drives på kommercielle vilkår, men dog således at krydssubsidiering kan forebygges ved hjælp af gennemsigtige regnskaber.

Lovens andet hovedelement er derfor at fastsætte rammerne for elforsyningsvirksomhedernes engagement i kommercielle aktiviteter.

I henhold til den gældende elforsyningslovs § 1, stk. 2, forstås ved elforsyning produktion, transmission og distribution af elektricitet fra stationære anlæg samt ind- og udførsel af elektricitet. Der er ikke i denne bestemmelse noget til hinder for, at elselskaber driver anden virksomhed.

Det er væsentligt, at der opstilles klare regler for elforsyningsvirksomheders eventuelle øvrige kommercielle aktiviteter, således at den kommercielle virksomhed klart er adskilt fra den almindelige elforsyningsvirksomhed med henblik på at sikre, at elforsyningsvirksomheden ikke påfører andre selskaber urimelig konkurrence.

Hvis elselskaberne vælger at investere i kommercielle aktiviteter, skal det sikres, at dette engagement foregår på vilkår, som ikke påfører øvrige virksomheder urimelig konkurrence. Bestemmelsen i § 9 c sikrer, at elselskabernes engagement skal foregå i særlige selskaber med selvstændige budgetter, således at der skabes klarhed og gennemsigthed omkring de pågældende aktiviteter.

Investeringerne i de særlige selskaber forudsættes at foregå ud fra markedsøkonomiske principper, således at der ikke derved påføres andre virksomheder urimelig konkurrence.

Udvidelsen af elselskabernes aktivitetsområde har til formål at give den danske elsektor adgang til et direkte økonomisk engagement i aktiviteter på de områder, hvor elselskaberne på et kommercielt grundlag kan bringe deres særlige viden og energiteknologi i anvendelse, og derved medvirke til at fremme elforsyningslovens formål om tilrettelæggelse af elforsyningen i overensstemmelse med miljømæssige og samfundsøkonomiske hensyn.

Lovforslaget vil give elselskaberne mulighed for at udnytte deres særlige viden om blandt andet kraft-

varmeanlæg, røgrensningsanlæg og vindkraftanlæg og derigennem bidrage til at forbedre miljøet. Ikke mindst i en række østeuropæiske lande vil en øget udnyttelse af mere avanceret energiteknologi og know-how kunne bidrage til at reducere de miljømæssige problemer. Set i lyset af miljøproblemernes grænseoverskridende karakter vil dette også være til gavn for miljøet herhjemme.

Lovforslaget giver desuden i § 9 b de enkelte elforsyningsvirksomheder adgang til dels at udøve aktiviteter på energirådgivningsområdet, og dels at tilbyde elforsyningerne finansiering – såkaldt trediepartsfinansiering – af elbesparende investeringer. Formålet hermed er at give elforsyningsvirksomhederne klar lovmæssig adgang til at udøve energirådgivningsvirksomhed samt anvende trediepartsfinansiering som virkemidler i bestræbelserne på at fremme gennemførelsen af elbesparelser.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at få økonomiske konsekvenser for staten. Administrativt vurderes godkendelsen af overskud efter § 9, stk. 2, samt det øgede tilsyn med elselskabernes aktiviteter efter § 9 c at kunne medføre et behov i størrelsesorden 3 årsværk, svarende til 1,2 mio. kr. årligt, afhængigt af omfanget af disse aktiviteter. Denne administration vil i alt overvejende grad ligge i Elprisudvalgets Sekretariat under Konkurrencerådet. Det vurderes, at administrationen i Miljø- og Energiministeriet kan afholdes inden for de eksisterende rammer. I henhold til lovforslagets § 9 c, stk. 3, kan miljø- og energiministeren fastsætte regler om de med tilsynet forbundne udgifter. Ministeren vil således kunne træffe bestemmelse om, at det selskab, som investerer i aktiviteter efter § 9 c, afholder de med tilsynet forbundne udgifter.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget indebærer ikke nogen umiddelbare miljømæssige konsekvenser. På længere sigt vil lovforslaget have en positiv effekt på miljøet, da en væsentlig del af de aktiviteter, der kan forventes iværksat efter lovforslagets § 1, nr. 3, vil medføre energibesparelser eller bedre energieffektivitet. Dette gælder såvel energirådgivningen og trediepartsfinansieringen som elselskabernes adgang til engagement i si-deordnede aktiviteter, såsom udnyttelse af over-skudsvarme m.m.

En del af den positive miljøpåvirkning vil forekomme i udlandet i forbindelse med de aktiviteter, der måtte blive iværksat her. Det kan således forventes, at elselskabernes adgang til at engagere sig i si-deordnede aktiviteter vil medføre engagementer i

F. t. l. vedr. elforsyning

kraftvarmeproduktion o.lign. i udlandet, hvilket vil medvirke til en positiv miljømæssig effekt i de berørte lande.

Erhvervsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke på kort sigt at få væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Såfremt lovforslaget på længere sigt vil medføre øgede aktiviteter især i udlandet vedr. systemeksport o.lign. af elselskabernes særlige ekspertise, kan det dog forventes, at lovforslaget vil have en svag positiv erhvervsøkonomisk effekt.

Forholdet til EU-retten

Forslaget rejser spørgsmål i forhold til Traktatens statsstøtteregler. Forslaget er derfor før fremsættelsen notificeret for Kommissionen, jf. Traktatens art. 93, stk. 3. Kommissionen har den 5. april 1995 godkendt, at der ikke er tale om statsstøtte efter art. 92, stk. 1.

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Bestemmelsen fastslår, at der i elprisen kan medregnes udgifter til de i § 9 b omhandlede aktiviteter, energirådgivning og trediepartsfinansiering, udover de omkostninger, der i forvejen kan indregnes i elprisen.

Ved lov nr. 95 af 9. februar 1994 om ændring af elforsyningsloven (integreret ressource planlægning) forudsættes, at elselskaberne udfører energirådgivning og trediepartsfinansiering. Disse opgaver må derfor ses som et centralt element i elselskabernes opgaver, hvorfor lovforslaget giver elselskaberne mulighed for at udføre disse aktiviteter med virkning for elprisen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3.

Til nr. 2

Bestemmelsen giver elselskaberne mulighed for at indregne et vist overskud i elprisen. Bestemmelsen giver desuden miljø- og energiministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler for indregning af overskud.

Elselskabernes mulighed for opsamling af overskud vil være begrænset til, at der i elprisen kan indregnes en rimelig fortjeneste.

Som udgangspunkt vil adgangen til at indregne en rimelig fortjeneste ikke kunne medføre forhøjede el-

priser, idet det forudsættes, at fortjenesten tilvejebringes gennem en reduktion af elselskabets omkostninger ved rationaliseringsforanstaltninger, samarbejde med andre elselskaber eller ved lignende foranstaltninger.

Udover rationaliseringsgevinster vil overskuddet blive fastlagt ud fra, hvad selskaberne ville have kunnet indtjene på et tilsvarende marked, og under hensyntagen til selskabernes risikoforhold. Dette sikrer, at den ulighed i muligheden for kapitalopsamling, der måtte opstå som følge af, at nogle selskaber allerede har gennemført betydelige rationaliseringer i forhold til andre selskaber, kan undgås.

Bestemmelsen er en undtagelse fra det almindelige princip i elforsyningsloven om omkostningsbestemte elpriser, idet overskud i forhold til budgettet normalt skal tilbageføres til forbrugerne, ligesom rationaliseringer og tilsvarende foranstaltninger i dag skal komme forbrugerne til gode i form af lavere elpriser. Lovforslaget vil som hovedregel ikke kunne medføre forhøjede priser, men alene at en rationaliseringsgevinst ikke eller kun delvist føres tilbage til forbrugerne.

I første omgang vil det være Elprisudvalget, der fastlægger den administrative praksis for bestemmelsens anvendelse. Elprisudvalget har i forvejen en betydelig ekspertise på området og har derfor forudsætningerne for at administrere denne bestemmelse.

Elprisudvalget har tilsvarende på andre områder dannet administrativ praksis ved anvendelsen af reglerne i elforsyningsloven. Således har udvalget hidtil dannet praksis vedr. forrentning af elselskabers egenkapital, samt om prisudligning over årene i det tilfælde, hvor et elselskab har opnået enten overskud eller underskud i et regnskabsår.

Det vil således være i overensstemmelse med den hidtidige praksis at lade Elprisudvalget fastlægge administrationen af denne bestemmelse. Det forudsættes, at Elprisudvalget ved administrationen vil fastlægge et loft for overskudsopsamlingen, således at muligheden for opsamling af overskud ikke kan overstige en rimelig fortjeneste.

Det forudsættes desuden, at muligheden for at beholde et eventuelt overskud vil blive sat i forhold til elforsyningsvirksomhedens størrelse og omsætning. Hensigten med bestemmelsen er således ikke at opbygge frie kapitaler i selskaber, der udelukkende aftager elektricitet fra en distributionsvirksomhed med henblik på videresalg til en mindre gruppe af forbrugere (transformerforeninger o.lign).

Bestemmelsen giver dog miljø- og energiministeren mulighed for på et senere tidspunkt at fastsætte nærmere regler om administrationen af bestemmelsen. Dette giver ministeren mulighed for at ændre en

administrativ praksis, der eventuelt måtte vise sig at være uhensigtsmæssig eller, såfremt det viser sig påkrævet, at fastsætte regler om et bestemt maksimum for kapitalopsamlingen. Denne bemyndigelse vil dog ikke finde anvendelse i første omgang.

De oplysninger, som skal indleveres til Elprisudvalget ved administrationen af denne praksis, jf. elforsyningslovens § 10, stk. 1, vil skulle behandles fortroligt i det omfang, det er nødvendigt for at beskytte elselskabets interesser. Den gældende bestemmelse i elforsyningslovens § 10, stk. 2, om elprisudvalgets mulighed for at undtage oplysninger fra offentligheden vil derfor finde tilsvarende anvendelse på oplysninger, som indleveres efter dette lovforslag.

Til nr. 3

§ 9 b

Bestemmelsen giver elforsyningsvirksomhederne adgang til under nærmere angivne betingelser at tilbyde deres kunder energirådgivning og finansiering af elbesparende foranstaltninger (tredjepartsfinansiering).

Elforsyningsvirksomheder spiller en vigtig rolle mht. at effektivisere elforbruget i såvel private husholdninger som i erhvervsvirksomheder. Set fra et samfundsøkonomisk synspunkt er denne rådgivning og vejledning af stor betydning, og den finder som oftest sted på vilkår, som selskabsøkonomisk set ikke ville være rentable.

Undersøgelser viser, at der endnu findes store potentialer for energibesparelser, især i erhvervslivet, men at det ofte næppe vil være rentabelt for virksomheden selv at identificere disse besparelser. På denne baggrund er det af væsentlig samfundsøkonomisk betydning, at elforsyningsvirksomhederne udfører en seriøs energirådgivning, der også på længere sigt kan være med til at bane vejen for en mere kommerciel energirådgivning på de områder, hvor bl.a. elforsyningsvirksomhederne er med til at afdække betydelige potentialer.

Begrebet energirådgivning omfatter et bredt felt af aktiviteter til at fremme elbesparelser hos forbrugerne, bl.a.: informationskampagner, udbredelse af brochurer om elbesparelser o.l., kampagner for lavenergipærer, rådgivning af private og erhvervsmæssige forbrugere.

En række af disse aktiviteter udøves i praksis kun af elforsyningsvirksomheder. Derimod udøves teknisk energirådgivning af erhvervsmæssige kunder, herunder gennemførelse af elbesparende foranstaltninger, i konkurrence med andre virksomheder.

Elforsyningsvirksomhedernes adgang til at tilbyde energirådgivning og tredjepartsfinansiering må ikke medføre urimelig konkurrence for andre virksomheder.

der. Aktiviteter, som udøves i et konkurrencemarked, skal således i princippet hvile i sig selv økonomisk gennem brugerbetaling.

For energirådgivningens vedkommende betyder dette, at elforsyningsvirksomhederne kan tilbyde deres kunder energirådgivning i form af generel, opsøgende rådgivning, der har til formål at rådgive kunden om effektiv energianvendelse og identificere mulighederne for energibesparelser. Dette vil indebære, at der kan tilbydes gratis rådgivning til det punkt, hvor der foretages konkret projektering af energibesparende projekter m.m.

Den tredjepartsfinansiering, som elforsyningsvirksomheder vil kunne tilbyde deres kunder, vil være en finansiering på lige vilkår med øvrige finansieringsinstitutter og vil derfor ikke medføre ulige konkurrenceforhold. Det primære forhold ved tredjepartsfinansiering er, at der derved gives forbrugerne mulighed for at få finansieret en udskiftning til mere energieffektivt udstyr, hvor anskaffelsesudgiften finansieres over elregningen, der holdes på et uændret niveau, skønt elforbruget som følge af anskaffelsen af det energieffektive udstyr vil være faldende.

Det vil være op til den enkelte elforsyningsvirksomhed, i hvilket omfang man vil yde tredjepartsfinansiering. Da der er tale om en lånevirksomhed, må det være et krav, at elforsyningsvirksomheden tilrettelægger de nærmere vilkår for finansieringen, herunder fastsættelse af renter og vurdering af kreditværdighed, på en sådan måde, at finansieringsordningen ikke indebærer en urimelig risiko for tab. Ligeledes må virksomheden ikke påføre anden finansieringsvirksomhed urimelig konkurrence.

Såvel energirådgivning som tredjepartsfinansiering skal udøves på grundlag af selvstændige regnskaber og budgetter, og der kan fastsættes nærmere regler om de regnskabsmæssige forhold vedrørende aktiviteterne. Kravet om selvstændige regnskaber sikrer gennemsigtighed for de pågældende aktiviteter, således at urimelig konkurrence kan undgås.

For energirådgivningens vedkommende gælder kravet om særlige regnskaber dog kun i det omfang, hvori rådgivningen udøves i direkte konkurrence med andre virksomheder.

I henhold til stk. 3 kan miljø- og energiministeren fastsætte nærmere regler om aktiviteterne, herunder om regnskabsmæssige krav. Især tredjepartsfinansiering er en ny aktivitet, og elselskaberne vil i første omgang have behov for at sammensætte individuelle ordninger og tilbud i overensstemmelse med de angivne overordnede rammer.

Det er således ikke tanken, at bemyndigelsesbestemmelsen skal anvendes fuldt ud i første omfang, men bestemmelsen giver mulighed for gradvis at

fastsætte konkrete regler i lyset af behovet og de indhøstede erfaringer.

§ 9 c

Elforsyningsvirksomheder kan udøve sideordnede aktiviteter på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Kun midler, der ikke medgår til dækning af nødvendige omkostninger efter § 9, stk. 1, kan anvendes til investeringer i kommercielle aktiviteter. Det betyder i praksis, at engagementer i særlige selskaber er begrænset til beløb, svarende til en eventuel fri egenkapital eller en kapital, der er opsamlet i overensstemmelse med bestemmelsen i § 9, stk. 2.

Elselskabernes engagement kan enten ske i samarbejde med andre virksomheder eller på egen hånd. Engagementet kan foregå i form af kapitalindskud, lån eller garantistillelse.

Tilførsel af kapital til selskabet kræver anmeldelse til Elprisudvalget, jf. § 10, stk. 1. Elprisudvalget skal i den forbindelse påse, at der er tale om indskud med henblik på kommercielle investeringer i elforsyningsrelaterede aktiviteter.

Det forudsættes, at der er tale om kommerciel investering efter rationelle økonomiske overvejelser i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, dvs. således at investeringen kan ventes at give en normal forrentning ud fra almindelige markedsøkonomiske principper. Dette gælder såvel elforsyningsvirksomhedens investering i forbindelse med indtræden i selskabet som eventuelle yderligere indskud i samme selskab på et senere tidspunkt.

En eventuel yderligere økonomisk forpligtigelse må ikke have karakter af driftsstøtte til en urentabel virksomhed. Dette indebærer, at sådanne urentable virksomheder i givet fald må afvikles, hvis yderligere kapitaltilførsler ville være i strid med det markedsøkonomiske investorprincip.

Der vil blive fastsat nærmere regler om elforsyningsvirksomhedernes deltagelse i selskaberne. Således vil det blive nærmere afgrænset, hvilke aktiviteter der kan karakteriseres som elforsyningsrelaterede, samt under hvilke former elforsyningsvirksomhederne kan deltage i sådanne aktiviteter.

Der vil endvidere blive fastsat nærmere regler om de særlige selskabers regnskabsforhold og forretningsmæssige forhold samt om, at elforsyningsvirksomheder, der ønsker at engagere sig i sådanne særlige selskaber, skal afholde de udgifter, der er forbundet med tilsynet heraf.

Kravet om særlige selskaber vil kun finde anvendelse for aktiviteter, der påbegyndes efter lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 2, stk. 2. Elprisudval-

get kan dog træffe bestemmelse om, at en eksisterende aktivitet af særlig omfattende karakter skal være omfattet af reglerne i § 9 c.

Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at kravet om udskillelse i selvstændige selskaber kun skal omfatte aktiviteter af en vis økonomisk størrelse. Det forudsættes således, at der i første omgang kun vil blive stillet krav om selvstændige selskaber for aktiviteter med en årlig omsætning, der overstiger en halv million kr.

Til nr. 4

Bestemmelsen er indholdsmæssigt uændret fra lov nr. 445, idet der kun er foretaget konsekvensrettelser. Bestemmelsen præciserer, at indregning af overskud efter § 9, stk. 2, betingelser for aktiviteter efter § 9 b samt finansielle engagementer som omfattet af § 9 c, stk. 2, skal anmeldes til Elprisudvalget. Det foreslås, at »herunder afgifter ved tilslutning og udvidelse« udgår, idet disse præciseringer må anses for overflødige. Elprisudvalget kan foreskrive særlige anmeldelsesregler.

Til nr. 5

Det vil være Elprisudvalget, der påser, at elforsyningsvirksomhedernes engagement i aktiviteterne efter § 9 b og i de særlige selskaber efter § 9 c er i overensstemmelse med lovens intentioner, og at engagementet holder sig inden for de fastsatte rammer. I modsat fald vil Elprisudvalget kunne give en elforsyningsvirksomhed pålæg om at afvikle sit engagement eller at bringe forholdene i overensstemmelse med reglerne herfor.

Tilsvarende kan Elprisudvalget give et elselskab pålæg om nedbringelse af en allerede opsamlet kapital, såfremt det viser sig, at selskabet foretager en urimelig kapitalopsamling. Der kan gives pålæg om at nedbringe kapitalen helt eller delvist. Som udgangspunkt vil der kun blive stillet krav om nedbringelse af allerede opsamlet kapital i situationer, hvor kapitalopsamlingen er åbenlyst urimelig. Hovedreglen vil være, at såfremt Elprisudvalget skønner, at der har fundet urimelig kapitaldannelse sted, kan udvalget undlade at give elselskabet tilladelse til yderligere kapitalopsamling.

Til § 2

Det foreslås i stk. 2, at bestemmelsen i § 9 c om selvstændige selskaber kun finder anvendelse på aktiviteter, der iværksættes efter lovens ikrafttræden. Dette sikrer, at aktiviteter, som elforsyningsvirksomheder allerede i dag lovligt er involveret i, kan fortsætte uændret. Elprisudvalget kan dog bestemme, at

allerede eksisterende aktiviteter af særlig omfattende karakter skal være omfattet af reglerne. Dette betyder, at såfremt elforsyningsvirksomheder allerede driver sideordnede aktiviteter af betydeligt omfang, skal der fremover oprettes selvstændige selskaber til at varetage denne drift, således at der ikke opstår urimelig konkurrence.

Til § 3

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger er lov nr. 445 af 30. juni 1993 aldrig trådt i kraft, idet Europa-Kommissionen har anset visse af bestem-

melserne (§ 1, nr. 2-5 og § 2) for uforenelige med EF-Traktatens bestemmelser. Disse bestemmelser foreslås nu ophævet.

Det foreslås, at miljø- og energiministeren bemyndiges til ved bekendtgørelse at sætte de øvrige bestemmelser i lov nr. 445 i kraft. Bestemmelserne ventes sat i kraft samtidig med det øvrige lovforslags ikrafttræden.

Det drejer sig om bestemmelserne i § 1, nr. 1, 6 og 7, i lov nr. 445, som primært angår kommuners adgang til at udføre elforsyningsvirksomhed og Elprisudvalgets sammensætning. Disse bestemmelser er ikke berørt af indsigelserne fra Kommissionen.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, som senest ændret ved lov nr. 35 af 18. januar 1995, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Ved levering af elektricitet kan i prisen indregnes nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg, driftsmæssige afskrivninger, forrentning af fremmedkapital samt de i § 9 b nævnte aktiviteter.«

2. I § 9 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Derudover kan der i elprisen med Elprisudvalgets godkendelse indregnes overskud ved produktion, transmission, distribution eller salg af elektricitet. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

§ 9. Ved levering af elektricitet kan i prisen indregnes nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg, driftsmæssige afskrivninger samt forrentning af fremmedkapital. Herudover kan der for de af § 3 omfattede elforsyningsvirksomheder med det i § 10 nævnte elprisudvalgs tiltræden indregnes henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af indskudskapital. For øvrige elforsyningsvirksomheder omfattet af loven er regler fastsat efter stk. 2 vejledende.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren fastsætter generelle regler for beregning af driftsmæssige afskrivninger og for udvalgets tilslutning til, at der i prisen indregnes henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af

indskudskapital, jf. stk. 1, 2. pkt. Miljø- og energiministeren fastsætter endvidere efter samråd med Danske Elværkers Forening regler for regnskabsføring og budgettering.

Stk. 3. For elforsyningsvirksomheder, som i kombineret produktion leverer varme og elektricitet, skal omkostningerne fordeles på de pågældende produkter efter rimelige, driftsøkonomiske principper.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 gælder ikke for elforsyningsvirksomheder, som alene leverer elektricitet ved spænding under 500 volt og ikke for ikke elværksejede vindkraftanlæg.

Stk. 5. Med miljø- og energiministerens forudgående godkendelse kan der i prisen for elektricitet indregnes realiseret tab på investeringer i sideordnede aktiviteter. Godkendelsen er betinget af, at den tabsgivende aktivitet er ophørt senest den 1. oktober 1994. Opgørelsen af det indregningsberettigede tab og dettes indregning i prisen for elektricitet skal godkendes af Elprisudvalget, som tillige fastsætter betingelser herfor.

3. Efter § 9 a indsættes:

§ 9 b. Elforsyningsvirksomheder kan tilbyde deres kunder energirådgivning samt finansiering af elbesparende foranstaltninger. Aktiviteterne må ikke påføre andre virksomheder urimelig konkurrence.

Stk. 2. Aktiviteter efter stk. 1, der udøves i konkurrence med andre virksomheder, skal udøves på grundlag af selvstændige regnskaber og budgetter.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om aktiviteterne efter stk. 1, herunder om regnskabsmæssige krav.

§ 9 c. Elforsyningsvirksomheder kan alene eller sammen med andre udøve anden virksomhed, som har tilknytning til elforsyningen. Virksomheden skal udøves på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 2. Elforsyningsvirksomheder må til finansielle engagementer i de i stk. 1 nævnte selskaber ikke anvende midler, der skal medgå til dækning af de i § 9, stk. 1, nævnte omkostninger.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om elforsyningsvirksomhedernes deltagelse i de i stk. 1 nævnte selskaber, herunder om hvilke aktiviteter der kan udøves, om regnskabs- og forretningsmæssige forhold samt om afholdelsen af de med tilsynet forbundne udgifter. Der kan endvidere fastsættes regler om, at kun aktiviteter af en vis størrelse skal være omfattet af reglerne.

4. I § 10, stk. 1, ændres »herunder afgifter ved tilslutning og udvidelse« til: »herunder indregning af overskud efter § 9, stk. 2, betingelser for de i § 9 b omhandlede aktiviteter samt finansielle engagementer som nævnt i § 9 c, stk. 2.«

5. § 10, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Finder udvalget, at priser, betingelser eller aktiviteter er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 9–9 c, giver udvalget, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af priser, betingelser eller aktiviteter. Fører en godkendelse til indregning af overskud efter § 9, stk. 2, til urimelig kapitaldannelse, kan udvalget bestemme, at overskud helt eller delvist anvendes til nedsættelse af elprisen.«

§ 10. Priser og andre betingelser – herunder afgifter ved tilslutning og udvidelse – skal med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen anmeldes til et af miljø- og energiministeren nedsat udvalg (elprisudvalget) efter regler fastsat af udvalget.

Stk. 2. De anmeldte priser og betingelser er offentligt tilgængelige, medmindre elprisudvalget tiltræder, at de ikke offentliggøres.

Stk. 3. Priser og andre betingelser, der ikke er behørigt anmeldt, er ugyldige.

Stk. 4. Finder udvalget, at priser eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i § 9, giver udvalget, såfremt

forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af priser eller betingelser.

Stk. 5. Såfremt priser eller andre betingelser må antages at ville medføre en i samfundsmæssig henseende uøkonomisk anvendelse af energi, kan udvalget, efter forhandling som nævnt i stk. 4, give pålæg om ændring af priser eller betingelser.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 4 og 5 gælder ikke for ikke elværksejede vindkraftanlæg.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse for vedtægtsbestemmelser i forbrugerejede forsyningsvirksomheder.

§ 3

I lov nr. 445 af 30. juni 1993 affattes § 2, stk. 1, således:

»Miljø og energiministeren kan sætte § 1, nr. 1, 6 og 7 i kraft ved bekendtgørelse.«

§ 1, nr. 1 i lov nr. 445 af 30. juni 1993:

1. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommuner kan varetage elforsyningsvirksomhed og deltage i elforsyningsvirksomheder, som er omfattet af denne lov.«
Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

§ 1 i elforsyningsloven var formuleret således før lov 445 af 30. juni 1993:

§ 1. Loven har til formål at sikre, at elforsyningen tilrettelægges og gennemføres med sigte på den mest hensigtsmæssige indpasning i landets samlede energiforsyning.

Stk. 2. Ved elforsyning forstås i denne lov produktion, transmission og distribution af elektricitet fra stationære anlæg samt ind- og udførsel af elektricitet.

Stk. 3. Energiministeren (nu: Miljø- og energiministeren) kan bestemme, at visse former for elforsyning helt eller delvis ikke skal være omfattet af loven.

§ 1 i elforsyningsloven er efterfølgende ændret således ved § 1, nr. 1 i lov nr. 95 af 9. februar 1994 om ændring af elforsyningsloven:

1. § 1, stk. 1 og 2 affattes således:

§ 1. Loven har til formål at sikre, at elforsyningen tilrettelægges og gennemføres med

sigte på den mest hensigtsmæssige indpasning i landets samlede energiforsyning. Tilrettelæggelsen skal ske i overensstemmelse med miljømæssige og samfundsøkonomiske hensyn.

Stk. 2. Loven tilsigter i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt at fremme en miljøvenlig energianvendelse, herunder ved besparelser i elektricitetsforbruget, samproduktion af elektricitet og varme, vedvarende energikilder og miljøvenlige brændsler«.

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

§ 1, nr. 6 og 7, i lov nr. 445 af 30. juni 1993:

6. § 11, stk. 1, affattes således:

»Elprisudvalget består af en formand og 11 andre medlemmer, som udnævnes af miljø- og energiministeren. Formanden og 5 af medlemmerne skal være uafhængige af elforsyningsinteresser, varmforsyningsinteresser og kommunale interesser og skal repræsentere juridisk, nationaløkonomisk, regnskabsmæssig og teknisk sagkundskab samt de større og de mindre forbrugeres interesser. Af de øvrige 6 medlemmer udnævnes 3 efter indstilling fra Danske Elværkers Forening, 1 medlem udnævnes efter indstilling fra Danske Fjernvarmeværkers Forening, 1 medlem efter indstilling fra Kom-

munernes Landsforening og 1 medlem efter fælles indstilling fra Københavns kommune og Frederiksberg kommune.«

7. § 11, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

§ 11. Elprisudvalget består af en formand og 9 andre medlemmer, som udnævnes af miljø- og energiministeren. Formanden og 4 af medlemmerne skal være uafhængige af elforsyningsinteresser og kommunale interesser og skal repræsentere juridisk, nationaløkonomisk, regnskabsmæssig og teknisk sagkundskab samt de større og mindre forbrugeres interesser. Af de øvrige 5 medlemmer udnævnes 3 efter indstilling fra Danske Elværkers Forening, 1 medlem udnævnes efter indstilling fra Kommunernes Landsforening og 1 medlem efter fælles indstilling fra Københavns kommune og Frederiksberg kommune.

Stk. 2. Udvalget er beslutningsdygtigt, når et lige stort antal af de medlemmer, der repræsenterer elforsynings- og kommunale interesser og de øvrige medlemmer, er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslaggivende.

Stk. 3. Udvalgets sekretariatsforretninger varetages af Konkurrencerådets sekretariat.

Stk. 4. Miljø- og energiministeren fastsætter udvalgets forretningsorden.